

Universitätsbibliothek Paderborn

**Francisci Toleti S. R. E. Cardinalis Svmma Casvvm
Conscientiæ, Sive De Instrvctione Sacerdotvm Lib. VII**

Toledo, Francisco de

Coloniæ Agrippinæ

5. De obligatione iejunij res[p]ectu aliorum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40916

rixas, & odia cum marito, cœnat cum ipso, & iejunium soluit, ita dicit Tabien. verb. iejunium, §. 20. & Sylvest. §. 11. sed intellige, cum maritus non facit id in fidei contemptum, tunc enim potius est subeunda mors; quod potest accidere modo, cum maritus Lutheranus est, & vxor Catholica, atque ille per iejunium solui, in fidei contemptum, tunc non est vlo modo acquiescendum. Hæ sunt causæ excusantes. Erga quas, duoviniuersaliter sunt consideranda.

Vnum est, cùm quis habet aliquam causam dubiam, an excusat vel non, tunc debet petere declarationem, vel à Confessario, vel à viro docto, vel à medico, vel à superiori, p[er] Episcopo, vel prælato: hi enim duo possunt cum subditis dispensare in iejunio, cæteri dicti, declarare. Aduerant autem medicine sint prodigi in hac parte, cœtè enim debent perpendere causas, & non quauis leui causa concedere facultatem, seu declarare causam sufficientem, ad soluendum iejunium, aut vicendum cibis prohibitibus.

Alterum est, cùm p[re]conitens bona fide putat se habere causam sufficientem non iejunandi, licet verè non sit sufficient, solum venialiter peccat, nec debet à Confessario statim damnari de mortalitate immo nec debet illum à sua fide, & conscientia deponere, sed solum exhortari, ut experiatur iejunare. Ita docent Anton. 2 p. tit. 6. ca. 2. Palud. 4. dist. 15. q. 4 art. 1. Catech. 2. q. 147. art. 3.

De obligatione iejunij respectu aliorum.

CAP V T V.

Aliquando homo non solum obligatur iejunare, sed etiam, siue iejunet ipse, siue non, aliorum iejunio attendere; & peccat, quia alij non iejunant. Est autem regula: quies aliquis est causa, ut alij iejunium soluant, qui alter tenebantur iejunare, peccat, ac si non iejunaret. In particulari autem sunt iuxta istam regulam casus aliqui.

Primus est: qui habet seruos, aut satulos, & cogitos laborare aliquo die iejunij ita, ut non possint impiere iejunium, peccat mortaliter, nisi labor ille non possit diffiri in aliam diem, quin damnum alicuius momenti obueniat, tunc enim non peccaret, & famuli excusarentur à iejunio. Ita

habet

habet Palud. 4.d.14. quæst. 4. art. 1. Gabr. 4.d.16. q.3. art. 1. nota-
bili 4.

Secundus casus, patres familias, villici, curam domus habē-
tes, & alij domini debent curam gerere filiorum, famulorum,
& aliorum, qui domi sunt, ita quod si ministrant eis cœnam,
vel cibos, quibus ieiunium soluant, mortaliter peccent : coo-
perantur enim aliorum peccato. Et in hoc multa solet esse a-
pud multos negligentia: non enim debet eis ministrare arma
malitiæ vlo modo. Ita habet Gabr. q.3, allegata.

Tertius est casus, ex eodem Gabr. quæst. 3. art. 3. dub. 6. Cau-
pones, & qui paratas habent mensas aut tabulas prandendi,
peccant mortaliter ministrando cibos prohibitos ijs. qui
non possunt comedere, & ministrando cibum, quo alij sol-
uunt ieiunium, peccant, & mortaliter in eo solo, quod para-
ti sunt omnibus dare cibum, licet ipsi ieiunium seruent: non
enim licet ministrare, nisi ijs, qui non tenentur ieiunare,
vel, quos ipsi probabiliter credunt à ieiunio excusari: cæte-
ris vero tantum debet prandium conueniens ieiunio mini-
strari.

Quartus est eorum, qui cum ipsis non ieiunent, vel quia no-
lunt, vel quia excusantur, inuitant alios ad cœnandum, ut fa-
ciant soluere ieiunium, quod aliter non soluerent; hi enim
causa peccati sunt, & consequenter peccant.

Quintus est, eorum qui nolunt conducere operarios, nisi
soluant ieiunium; quamvis si aliqua vrgeret necessitas, ut illi
multum laborarent, posset hoc ab illis exigi, sed debet esse
communis utilitas, aut ad vitandum graue dñnum aliquod.
Vnum tandem dubium occurrit in materia de ieiunio: an
quando aliquis peruenit ad locum, in quo ieiunatur tali die,
in quo non ieiunatur in loco, à quo profectus est, teneatur iei-
unare & abstinere à cibis prohibitis, respondet Sylvest. verb.
ieiunium, in fine cum distinctione: cum enīm illuc peruenit
commemorandi causa, tenetur obseruare tale præceptum;

cum vero non, sed animo remeandi, vel ulte-
rius transeundi, non tenetur, si citra
scandalum id potest
facere.